

1979, 15. března – Sdělení VONS č. 86 „Domovní prohlídka u manželů Bendových“ o domovní prohlídce v bytě Václava a Kamily Bendových provedené příslušníky Státní bezpečnosti.

Dne 14. 3. 1979 provedli příslušníci Státní bezpečnosti v bytě dr. Kamily Bendové a dr. Václava Bendy, mluvčího Charty 77, čtyřhodinovou domovní prohlídku.

Již 12. 3. 1979 do bytu vnikli příslušníci StB – mezi nimi údajně kpt. Topič¹ a nstržm. Rostislav Blažek –, ačkoliv k tomu neměli oprávnění. Podrobili přitom Kamilu Bendovou výslechu a odňali celkem 68 položek (knihy, korespondenci, texty Charty 77 a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných apod.); Václav Benda byl během této doby vyslýchán v prostorách Státní bezpečnosti.

Podle usnesení vyšetřovatele StB por. Jána Predajnoše z 14. 3. 1979 bylo dne 12. 3. 1979 zahájeno trestní stíhání ve věci (tzn. že nebylo vzneseno obvinění proti konkrétní osobě) trestného činu podle § 7, odst. 1 k § 98, odst. 1 tr. z. (příprava podvracení republiky), a to po odnětí písemností v bytě manželů Bendových dne 12. 3. 1979. Tímto usnesením nařídil por. Ján Predajnoš se souhlasem prokurátorky Městské prokuratury v Praze domovní prohlídku. Bylo při ní odňato 42 položek, z toho dva psací stroje; zbytek jsou písemnosti, použitý uhlový papír, fotografie. Prohlídky se účastnil pracovník ONV Praha 2 Josef Pomahač jako nezúčastněná osoba.

Prohlídka byla provedena i v rekreační chalupě v Chloumku č. 34, Petrov, okr. Praha-západ, kam rodina Bendových občas jezdí. Tento domek není jejich vlastnictvím; nezákonnost tohoto postupu je v tom, že prohlídka byla provedena bez vědomí majitelů domku. V objektu nebylo nic nalezeno.

Po skončení domovní prohlídky v bytě na Karlově nám. č. 18, Praha 2, umožnili příslušníci SNB, aby do bytu vnikly neznámé osoby, které přes protesty Václava Bendy filmovaly byt, zejména koupelnu a kuchyň, kde aranžovaly předměty. Předstíranou

reportáž doprovázely komentářem zaměřeným proti rodině Bendových, která má pět dětí ve věku od 2–10 let. Toto jednání bylo protiprávným zásahem do soukromí a nezákonným porušením domovní svobody.

Tuto domovní prohlídku považujeme za svévolný postup Státní bezpečnosti proti Chartě 77. Trestní stíhání, v jehož rámci se konala, je účelový akt, který je navíc důsledkem naprosto protiprávního jednání příslušníků StB v bytě manželů Bendových dne 12. 3. 1979. Proto i samu domovní prohlídku je nutno považovat za nezákonnou.²

Informace o Chartě 77, r. 2, 1979, č. 4, s. 3–4.

POZNÁMKY

¹ Celým jménem Vratislav Topič.

² K nezákonným domovním prohlídkám v bytě Kamily a Václava Bendových viz zprávu podepsanou Jiřím Hanzelkou, Jiřím Hájkem, Vladimírem Kadlecem, Františkem Krieglem, Gertrudou Sekaninovou-Čákrtovou a Františkem Vodsloněm a adresovanou Federálnímu shromáždění ČSSR o opakované perzekuci Václava Bendy a obecně o porušování lidských a občanských práv v Československu z 23. 4. 1979, která obsahovala žádost o nápravu této situace. LP, Sb. VONS, inv. č. 32, sign. IV/2, kart. 15.

Václav Benda podal 24. 3. 1979 v souvislosti s domovní prohlídkou v jeho bytě oznámení trestných činů Vojenské obvodové prokuraturě v Praze, v němž bylo uvedeno k událostem z 12. 3. 1979 toto: „Dne 12. 3. 1979 v dopoledních hodinách se do našeho bytu dostavilo několik neuniformovaných příslušníků SNB s předvoláními k podání vysvětlení podle § 19 zákona o SNB, znějícími na mou manželku dr. Kamilu Bendovou a na mě. Já jsem byl odveden na okrsek VB, manželka byla – údajně s ohledem na přítomnost malých dětí – vyslýchána v bytě. Během několikahodinového výslechu nám příslušníci SNB nedokázali poskytnout zákonné poučení a s manželkou ani nesepsali protokol. Zato ihned po příchodu zahájili kpt. Vratislav Topič, nadstrážmistr Rostislav Blažek a podporučík, jehož jméno je na dodatečně vyhotoveném protokolu nečitelné, prohlídku místnosti, v níž se měl výslech odbývat. Po našich protestech prohlásili, že hrozí nebezpečí z prodlení a že si proto souhlas prokurátora k domovní prohlídce opatří dodatečně – což se nestalo. Rovněž v rozporu se zákonem nebyla domovní prohlídce přítomna nezúčastněná osoba, nebyl o ní sepsán protokol a nebyl pořízen seznam odňatých předmětů (když manželka po-

*chopitelně odmítla prohlásit, že tyto písemnosti vydala dobrovolně). Dodatečně vyhotovený a doručený seznam údajně odňatých předmětů nemá samozřejmě žádnou zákonnou váhu.“ Trestní oznámení V. Bendy bylo publikováno in: BLAŽEK, Petr – BURSÍK, Tomáš (eds.): *Pražský proces 1979. Vyšetřování, soud a věznění členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných*. Dokumenty, Praha 2010, s. 47–49, v této edici viz též další dokumenty k oběma incidentům z 12. a 14. 3. 1979, mj. informaci zástupce náčelníka odboru vyšetřování StB Praha Krajské správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje mjr. Vlastimila Cibulky Správě vyšetřování StB Praha z 15. 3. 1979, tamtéž, s. 46–47.*

Na základě odňatých věcí při zápisu výpovědi s Kamilou Bendovou v bytě Bendových zahájil orgán vyhledávání Správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje kpt. Vratislav Topič 12. 3. 1979 podle § 160 odst. 2 tr. ř. trestní stíhání ve věci přípravy k trestnému činu podvracení republiky podle § 7/1 k § 98/1 tr. zák., které se stalo východiskem k trestnímu stíhání většiny členů VONS v případě Václav Benda a spol. (později označovaného jako Petr Uhl a spol.). K tomuto případu viz mimořádné sdělení VONS ze 30. 5. 1979, dokument č. 114, sdělení VONS č. 115, 118, 128, 129, 137, 141, 142, 143, 144, 153, 156, 158, 205 a 376, dokumenty č. 116, 119, 129, 130, 138, 142, 143, 144, 145, 154, 157, 159, 206 a 379, a dokumenty č. 1143, 1152, 1153, 1163 a 1164.